

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG

WARDER RANT.

den 11 APRIL.

S P A N J E.

MADRID, den 23 Maart.

In verscheiden buitengewone hof-couranten vindt men verscheiden officiële brieven van Kadix, van den 10 tot den 17 dezer, door den generaal Freijre en door den admiraal Villavicencio, aan de ministers van oorlog en van marine geschreven. In dezelve heerscht veel verwarring en vele tegenstrijdigheden, doch, door die te vergelijken met andere bijzondere brieven, schijnt het, dat de zaak zich aldaar dus heeft toegedragen: den 9 des avonds, was er eene talrijke menigte volks bijeen gekomen, die met veel geweld het herstellen van de constitutie der cortes eischte; de generaal Freijre begreep dit oproer niet te kunnen stillen, dan door te beloven, dat hij den volgenden dag de constitutie zoude proclameren. Dit brakte veel vreugde; den geheelen nacht waren de huizen in de stad verlicht en de inwoners gaven zich geheel aan de vrolijkheid over, welke den volgenden dag in even grooten rouw verkeerde, toen het garnizoen oproerig de kazernen verliet, en zich in verschillende herden verschee, die op het ongewaand volk met scherp begonnen te schieten, en elk, die op de straten was, vervolgd. Onder deze troepen merkte men voornamelijk op het bataillon der guides en het bataillon van de *Lealtad*. De soldaten maakten zich aan de schrikkelijkste buitensporigheden schuldig; 273 inwoners werden gedood, 200 zwaar gekwetst en omtrent 400 ontvingen meer of min te wonen. Bijna alle huizen werden bevestigd. Den 11 had een burger de onvoorzigtigheid van op een schikwacht te schieten, en dadelijk begonnen de troepen hun bloedig werk in den vorigen dag weder, doch toen gelukte het aan den generaal *Compana*, die zich aan het hoofd van eenige patrouilles geplaatst had, om de rust te herstellen. Den 14 ontving de generaal Freijre de koninklijke dekretten van den 6 en 7, en deelde die aan de officieren mede, maar deze aarzelden om daaraan geloof te geven. Het garnizoen wilde de regten van Zijne Majesteit handhaven, en het volk sprak van niets dan van constitutie. Den 15 begonnen de troepen van het eiland Léon met eene nieuwe batterij van mortieren la Coma Dura te beschieten, doch hielden daarmede op, zo als de admiraal Villavicencio hen kennis had gegeven van des Konings dekretten, en den 16 zonden zij een parlementair naar Kadix af, om te doen weten dat zij zich aan den Koning onderwierpen. Den 16 werd het bataillon der guides, 430 man sterk, van Kadix, waar het volk het zelf niet dan met afschrijven zien konde, naar Xerez gezonden. Den 17 moest het andere bij de inwoners zoo gehaat bataillon van de *Lealtad* mede vertrekken, en men maakte toebereidselen, om het gehele garnizoen te veranderen, voor dat men de constitutie zoude proclameren, hetgeen men tot nog toe, uit hoofde van de tegenwoordige spanning der gemoederen, niet raadzaam geoordeeld had te doen. Men dacht, dat op den 21 de constitutie zoude geprononceerd worden.

Z W I T S E R L A N D.

BERN, den 27 Maart.

De commissie der Nederlanden, belast met de onderzoeking der abuzen, welke men het Roomsche regiment *Auf der Maier* ten laste leet, heeft niet dan een ongunstig rapport kunnen doen. Doch de Koning heeft uitgenoemd voor de kantons bevelen, om het regiment te behouden, nadat men hetzelfde zal gezuiverd hebben. Deze zuivering of zifting van al die militairen van dat regiment, welke in gevolge het verdrag de vereischte hoedanigheden voor den dienst niet bezitten, zal te Breda plaats hebben, waarwaars de commissie zich zal begeven, en alwaar de compagnieën van het regiment verwacht worden. De vreemdelingen, welke zich in dat regiment bevinden, zullen onder andere troepen gestoken worden. De Zwitsersche soldaten, in die zifting begrepen, zullen feilless de route bekomen, om in kleine detachementen, onder geleide van officieren, naar Zwitserland terug te keeren. Bij hunne komst in Zwitserland, ontvangen zij eerst hun definitief ontslag. De overblijvenden van dat korps zullen te Berzen-op-Zoom in een of twee bataillons georganiseerd worden.

Men heeft reeds 36 man naar Namen gezonden, welke naar Zwitserland terugkeeren, en omtrent 500 man vreemdelingen zouden reeds onder de bataillons van Luxemburg gestoken zijn. Men twijfelt in de Nederlanden niet of de generaal *Auf der Maier* zal zijn ontslag bekomen. De opperhoofden van dat regiment *Ziegler, Jones en Specher*, schijnen nimmer relatien met dien generaal gehad te hebben, en hadden zelfs de kantons verzocht, een verdrag aantegeven, om alle vreemdelingen uit de Zwitsersche regementen te verwijderen.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL, den 4 April.

Na drie dagen te hebben brandaagd over de zaak van de zeven advocaten, beschuldigd wegens de gedrukte consultatie, betreffende den heer *Van der Straeten*, heeft de Kamer van beschuldiging gisteren verklaard, dat er geene redenen bestonden, om de genoemde beklaagden deswegens te vervolgen.

GRAVENHAGE, den 3 April.

Bij het voorgedragen ontwerp van wet, inhoudende algemeene bepalingen op het beleid der justitie, wordt bij art. 1 voorgesteld, om de regterlijke maat, met uitzondering van de jurisdictie aan den militairen regter opgedragen, te doen uitoefenen door de navolgende autoriteiten, als 1. den Hoogen Raad, 2. de Provinciale Geregtschoven, 3. de Arrondissements Regtbanken en 4. de Kantons-regters. De overige artikelen behelzen bepalingen aangaande de bevestiging der regterlijke beambten en de uitoefening van het regterambt. In geen regterlijk collegie zullen de regters, aanklagers, griffiers en derzelver substituten elkander onderling mogen beëiden, tot in den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerfchap; verwantschap door huwelik ontstaan, na de benoeming, zal echter geen belemmering opleveren. De verdere artikelen bepalen de omstandigheden, waarin een regter geen deel kan nemen aan de deliberatie; — voorts wordt bij dezelve verboden aan de regterlijke beambten, om eenig geschenk, hoe gering ook, al ware het spijs of drank, aan te nemen van eenig collegie of persoon, welke zij vermoeden kunnen dat eenig proces zullen krijgen, waarbij hun officie te pas moge komen;

en wordt bepaald, dat die geschenken, bijaldien zij onbedacht waren aangenomen, weder teruggegeven moeten worden; met bevel, dat gezegde beambten parits hunne belofte, om deze wet striktelijk na te komen, zullen moeten vernieuwen. Bij art. 11 wordt bepaald, dat tot het hooren van getuigen en beschuldigden op twee commissarissen zullen worden benoemd, ten ware de regter het dienfel oordeelde deze personen in het volle collegie te hooren. In zaken, waarin de president het noodig oordeelt, zal hij eenen rapporteur benoemen; de man van den rapporteur zal zorgvuldig geheim worden gehouden. De rapporten worden nimmer in het publiek uitgebragt en de rapporteur zal zich zorgvuldig toelagen, om het proces in alle zijne deelen te verstaan en te doen kennen. — Bij hoofdelijke omvraag stemmen eerst de rapporteur of de commissarissen en vervolgens de overige leden, de jongste het eerst. Bij verdel van gevoelens heeft er eene tweede omvraag plaats. Ingeval de stemming gelijk staat, wordt besloten, in alle regtsredenen, ten voordele van den verweerder, (zoo wel de gedaagde ter eerste instantie, als de verweerder op eene exceptie, verzoek van provisie, of incident in reconventie); in verzoeken, bij tekwest, tegen het verzoek; in deliberaten over furchance of brieven van vrijgeleide, tegen het verveeren; in adviezen op verzoeken van gratie, of dispensatie, tegen het verzoek. Alle veldcoijen zullen met ongetuigen deuren worden gehouden; de regter zal niet dan om zeer gewichtige en dringende rede en het regendeel mogen bevelen. Geen definitief vonnis zal in civiele zaken bij den Hoogen Raad mogen worden uitgebragt, dan door zeven leden; bij alle resterlijke collegien is het getal van vijf voldoende. Bij regtbanken, uit minder dan zeven leden zamengesteld, is het getal van drie genoegzaam. Tot het wijzen van een definitief vonnis in criminele zaken, wordt bij den Hoogen Raad en de Provinciale Geregtschoven een aantal van zeven leden vereischt en bij de regtbanken een aantal van vijf leden. Alle regterlijke ambtenaren zullen elkanderen, ten dienste der justitie, behulpzaam zijn, zonder daarvoor kosten te berekenen; zij zullen elkanders rekwestoren respecteren. Het openbaar officie wordt uitoefend door den advocaat fiscaal procureur-generaal bij den Hoogen Raad; de procureurs-generaals bij de geregtschoven; de hoofd-officieren bij de regtbanken en bij de kanton regters door zoodanige ambtenaren, als welke de wet speciaal daartoe zal aanwijzen.

Van den 7.

Het getal der aanwezige leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heden slechts drie en vijftig leden bedragende, en derhalve niet toereikende zijnde, om eenige deliberaten te kunnen houden, werd de vergadering gescheiden tot nadere bijeenroeping.

* * Heden verlost voorloedig van eene DOCHTER, H. CUPERUS, huisvrouw van
LEEUWARDEN, den 1 April 1820. S. SIJBESMA, Jr.

* * Mijne echtgenoot, PETRONELLA HELDER, beviel heden van eene DOCHTER.
LEEUWARDEN, den 8 April 1820. G. T. VAN DER MEER.

* * Heden stierf, voorzien van de Heilige Sacramenten van den R. C. Godsdienst, mijn hartelijk geliefde Broeder NICOLAAS BAUR, in leven zeefschieder en korrespondent van de vierde klasse van het Koninklijk Instituut. — Van eene zware ziekte herstellende, bezweek hij voordezelver vernieuwde aanvallen, in den ouderdom van 52 jaren en 6 maanden. — Met een bedroefd hart geve ik hier van kennis aan familie en vrienden, zoo binnen als buiten de stad, verzoekende mij van rouwbeklag te willen verschoonen.

HARLINGEN, den 28 Maart 1820. M. C. BAUR.

* * Na een langdurig fukkelen, overleed dezen nacht mijne teedergeliefde echtgenoot, AAFKE VLASKAMP, in den jeugdigen ouderdom van 26 jaren, na eene echtverbindenis van bijna 5 jaren, mij een kindje nalatende, hetwelk haar verlies nog niet bezeffen kan.

LEEUWARDEN, den 29 Maart 1820. A. ACKER.

* * Na eene allerfmettelijkste fukkeling van 1½ jaren, overleed heden middag te Rauwerd, mijn dierbare en veel belovende zoon LODEWIJK HENNING, in den ouderdom van ruim 20 jaren. Niets dan alleen de troostgronden van onzen geëerbiedigden godsdienst, kunnen mijne smart lenigen, dewijl deze mij doen hopen, dat hij thans zijnen vader (die voor ruim 7 maanden overleden is) in de blijde eeuwigheid moge omhelzen.

LEEUWARDEN, den 1 April 1820. ANNA WARTNA, w.d. JOH. HENNING.

* * Heden overleed alhier, in den ouderdom van 65 jaren, Meijfvrouw MAGDALENA VOS, weduwe van wijlen den heer HARMANUS RATSMA.

LEEUWARDEN, den 3 April 1820. TH. CLOOSTERMAN, mede uit naam myner zusters.

* * Heden avond omstreeks 10 uren, overleed mijne hartelijk beminde huisvrouw G. TINGA, met welke ik slechts sedert den 15 julij des vorigen jaars in eenen geöogelijken echt heb mogen leven. Zij ontfiep ond 25 jaren, 3 maanden en 25 dagen. Een smartelijk lijden, het gevolg eener onstidige verlosfing van eene doote dochter, deed haar op den 10 dag daarna bezwijken. Ik bevoen in haar eene brave en liefhebbende vrouw; hare ouders eene gehoorzame en teederminnende dochter; hare broeders, zusters en vrienden, eene toegewijde en minnende zuster en vriendin. Wat zal onze droefheid lenigen, dan alleen de gedachte aan de gelukkige Gandsverwifeling, welke zij, die ons zoo dierbaar was en altijd wezen zal, gelijk wij op goede gronden mogen verrouwen, heeft ordergaar? Zij stierf gelijk zij leefde, in het volkomend geloof aan den verheerlijkten Verlosser, en met volkomene overgave aan den Goddelijken wil. Mogt ook eens ons einde zijn ge-

(Het vervolg op de kragt dezer bladzijde.)

Prijs der POTER te LEEUWARDEN, den 7 APRIL 1820. f 31. — : — :
De middelprijs der UIT-EN INLANDSCHE ROOOL- en TAP-PE, was dienzelfden dag
ROOOL 120 Goud Guildens het Last.
TAPPE f 6. — 13. — : het lopen.

In den Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, op de We-kmarkt te Leeuwarden, den 7 April 1820, is geene verandering, exempt de Boter, welke ge-noteerd wordt tot 38½ Cents per pond, en de Boekweit tot 198 Guildens per last.

BEURS-PRYS den 8 APRIL 1820.
Holland, Werkelijke Schuld . . . 2½ pCt. 44½
Kans-Billetten van dezelve . . . 18
Schuldboek. Sijndikaat, 1ste serie . . . 5 pCt. 98½
Idem idem . . . 5 pCt. 94½
Nederlandsche Bank . . . 1175
(Het vervolg op de kragt dezer bladzijde.)

Amegina, kapt. J. B. Javer, Lid van Zwaartuis. Uitgezeld het fjakfchip *d. Oude Ervachting*, kapt. H. H. Boeker, met Pannen naar L'Amirauté.
Den 6 dito, binnen gekomen het fjakfchip *d. G. Zusters Deken*, kapt. D. Martens, met Potende van Carolinerzill.
Den 8 dito, binnen gekomen het fjakfchip *de Hooz*, kapt. William Harfield, met Pannen van Amsterdam.
Uitgezeld het fjakfchip *de Vrouw Amegina*, kapt. J. B. Javer, met Pannen naar Noorwegen.
Den 9 dito, uitgezeld het fjakfchip *de Materloo*, kapt. Charles Warren, en het fjakfchip *Lively*, kapt. William Balfors, beide met Poter naar Londen.

123ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.
Z e n e K l a s s e.
47ste Lijst. No. 32598, 13159, 29977, 24842, ieder een prijs van f 1000.
48ste Lijst. No. 21119, een prijs van f 1000, no. 6517, eene premie van f 5000.
49ste Lijst. No. 8363, 26093, ieder een prijs van f 1000.
50ste Lijst. No. 13788, 22614, 33819, ieder een prijs van f 1000.

BOLSWARD, den 8 April. Op heden is alhier, aan eene uitteemde ziekte, in de zalige eeuwigheid, gelijk wij niet zonder grond hopen, overgegaan, onze zeer geliefde broeder VALENTINUS VISSCHER, Student in de Literatuur, in den ouderdom van ruim twintig jaren. Ter bekendmaking aan magen en vrienden.
JOHANNES SNIP VISSCHER, Mede uit naam van myne drie Zusters.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART.
HARLINGEN, den 3, 4 en 5 April, niets gepasseerd.
Den 3 dito, uitgezeld de fjakfchepen *U-ton*, kapt. A. Gallewaj, met Boter naar Londen; *William*, kapt. W. Nazebij, met Kaas naar Folkstone.
Den 4 dito, de fjakfchepen *de Gorde Hoop*, kapt. H. Top, met Aardappels naar Noorwegen; *de Vrouw Hendrick*, kapt. Jan Bruins; *de twee Vrienden*, kapt. Reinder Jans Boeling, *de Vrouw Margaretha*, kapt. Geert Piebes; het fjakfchip *de Gorde Ervachting*, kapt. Jurien I. Schuurman, alle met B last op avontuur; *Heracles*, kapt. Jan P. Boer, met Pannen naar de Oostzee.

Den 5 dito, binnen gekomen het fjakfchip *de Vrouw*

lik het hare, dan zullen wij haar wederzien, daar, waar geene fcheiding meer zal plaats grijpen. Ik bevele mij, in dezen voor mij vooral zoo ongunstigen toestand, aan het medelijdend tandken in de voorbede van mijne bekeaden en vrienden.
J. A. G. A., Predikant.
4 April 1820.

* * Voor enige weken werd in wij in rouw gedomeeld, door het overlijden van onzen waardigen vader, en heden morgen trof ons de gevoelige fag, door het afsterven van onze waarde moeder LEENTJE ITZES, in het 73ste jaar hares ouderdoms. Geve door dezen gebruikelij ken weg kennis aan vrienden en bekenden.
PIETER LOOIJINGA.
JITZE LOOIJINGA.
WIEBE LOOIJINGA.
5 April 1820.

* * Heden morgen ten zes uren, stierf mijn waarde vader der PIER JAKLES, in den ouderdom van ruim 86 jaren. Bolsward, den 6 April 1820.

